

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.211/2020/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2020. október 29.
Az ügy tárgya: emberölés büntettének kísérlete
Terhelt(ek):

Első fok: Nyíregyházi Törvényszék, 3.B.465/2014/26., ítélet, tárgyalás,
2015. február 4.
Másodfok: Debreceni Ítéltábla, Bf.III.304/2015/10., ítélet, nyilvános ülés,
2015. június 30.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntettének kísérlete miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nyíregyházi Törvényszék 3.B.465/2014/26. számú, illetve a Debreceni Ítéltábla Bf.III.304/2015/10. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Nyíregyházi Törvényszék a 2015. február 4. napján kihirdetett 3.B.465/2014/26. számú ítéletével a terheltet emberölés büntettének kísérlete [Btk. 160. § (1) bekezdés] miatt mint visszaesőt 9 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a járulékos kérdésekről.
- [2] A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2015. június 30. napján meghozott Bf.III.304/2015/10. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a szabadságvesztés büntetés mértékét 11 évre súlyosította. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt arra hivatkozva, hogy a bíróság tévesen minősítette a cselekményt, nem volt ölési szándéka, ekként a büntetés enyhítését indítványozta. Álláspontja szerint a vád nem volt törvényes, a nyomozás során a védelemhez fűződő jogát korlátozták, a bizonyítást pedig elégtelennek tartotta. Az életveszély fogalmát is tévesen értelmezték, ugyanis az orvosszakértői véleményben megállapított életveszély, illetve a büntetőjogi értelemben vett életveszély nem azonos fogalom.
- [4] A Legfőbb Ügyészség BF.218/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy az indítvány tényállástól eltérő, azt támadó érvei a felülvizsgálat során nem vehetők figyelembe.
- [5] A cselekmény minősítését és a büntetés kiszabását kifogásoló részében az indítvány alaptalan, egyetértett az elsőfokú ítélet indoklásában írtakkal, a terhelt ölési szándékára vont következtetéssel. A törvényes vád hiányára vonatkozó kifogás nem felülvizsgálati ok, a vádat pedig az arra jogosult emelte. Erre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat hatályában tartsa fenn.

III.

- [6] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.
- [7] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [8] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szemben jogi - nem ténybeli - okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [9] A terhelt a felülvizsgálati indítványban vitatta a cselekmény minősítését és a kiszabott szabadságvesztést. Ehhez kapcsolódóan kifogásolta a bizonyítást, megalapozatlannak tartotta az elítélését.
- [10] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján pedig a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [11] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [12] Következésképpen a terhelt indítványa a bizonyítást, a bizonyítékértékelést, a jogerős ítéleti tényállást támadó részében törvényben kizárt.
- [13] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján valóban felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.
- [14] A jogerős tényállás lényege a következő:
 - A terhelt 2014. február 21. napján az este folyamán együtt italozott barátjával, két sörözőben is megfordultak, ahol az ittas állapotban lévő terhelt más vendégekkel kötekedett, szóváltásba keveredett, az egyik alkalommal megöléssel is fenyegetőzött.
 - A második sörözőből történt távozást követően 2014. február 22-én 00 óra 15 perc körüli időben a terhelt és barátja összetalálkozott a sértettel és ismerőseivel, akiket korábban nem ismertek.
 - A terhelt ok nélkül szidalmazni kezdte őket, majd amikor testközelbe kerültek, azt mondta, hogy „most meghaltok magyarok!” és elővett egy kést, amellyel egyszer megvágta és egyszer megszúrta a sértett nyakának bal oldalát.

- A terhelt és társa ezt követően a helyszínről távozott, a terhelt a kést eldobta.
- Az erősen vérző sértetthez az este vele együtt szórakozó személyek mentőt hívtak 00 óra 21 perckor, amely 00 óra 29 perckor kórházba szállította.
- A sértett a terhelt cselekménye következtében a nyak elülső felszínének bal oldalán elhelyezkedő 2 rendbeli, éllel-heggyel bíró eszköztől származó nyílt lágyrész sérülést szenvedett el, melyek közül az egyik haránt irányú, 4 cm-es felületű, metszett jellegű sérülés volt, a másik hosszanti irányú, zezzugos lefutású, hossza (mélysége) kb. 6-6,5 cm, szúrt-metszett sérülés volt, melynek vetületében az ún. külső nyaki véna teljes egészében átmetszésre került, a bal oldali arcideg egy kisebb ága sérült.
- A nyaki visszer átvágásával járó sérülés közvetlen életveszélyes állapotot okozott, a halálos eredményt a gyors orvosi ellátás hátrította el, melynek elmaradása esetén a sérülés bizonyosan halállal végződött volna.

- [15] A tényállást érintően megjegyzi a Kúria, hogy amennyiben az orvosszakértő nyilatkozott szakvéleményében az erőbehatás irányítottságára, nagyságára (ami egyébként feladata), úgy az e körben tett megállapításait szintén a tényállásban kell rögzíteni. Jelen ügyben az orvosszakértő a súlyosabb, érsérüléssel járó nyaki sérülés esetében azt állapította meg, hogy kis mértékben előlről hátra és felülről lefelé irányuló erőbehatásra, míg a haránt irányú metszett jellegű sérülés az eszköz élével a nyak elülső felszínének bal oldalán oldalirányban elmozdulva keletkezett (elsőfokú ítélet 13. oldal 5-6. bekezdése).
- [16] Következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a felülvizsgálatban irányadó tényálláshoz tartoznak mindazon történeti tények, amelyeket az ítéletben megállapítottak, függetlenül attól, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán nem a történeti tényállásban kerültek leírásra, hanem az indokolás más részében, így a bizonyítékok értékelése vagy a jogi indokolás körében.
- [17] E tényállás alapján a bíróság törvényesen minősítette a terhelt cselekményét emberölés büntette kísérletének.
- [18] A Kúria 3/2003. BJE határozata az élet és testi épség büntetőjogi védelméről rögzíti mindazon szempontokat, amelyeket a terhelti cselekmény minősítése kapcsán szükséges megvizsgálni. Ekként az elkövetés időpontjában fennálló tudati állapot tisztázásánál, így annak megítélésénél, hogy az elkövető szándéka ölésre, avagy testi sértésre irányult, jelentős mértékben a kívülvilágban megnyilvánuló, ekként megismerhető tények elemzésének van jelentősége.
- [19] Ezen elemzést az elsőfokú bíróság a jogegységi határozatban foglaltak figyelembevételével elvégezte (elsőfokú ítélet 14-15. oldal), következtetései helytállóak voltak.
- [20] Ekként kizárólag az ölési szándékra vonható következtetés, amennyiben a terhelt az élet kioltására alkalmas eszközzel (késsel) a hangoztatott szándékának, a „meghaltok” fenyegetésnek megfelelő, akaratlagos magatartást tanúsít, és támad olyan sértetti testrészt, a nyaki területet két ízben, amely életfontosságú szervet tartalmaz, és amely határozott irányú támadás következtében ténylegesen meg is történik az életfontosságú szerv sértése, az ún. külső nyaki véna teljes egészében történő átmetszése (a szúrt-metszett sérülés hossza/mélysége 6-6.5 cm), amely (közvetlen) életveszélyes sérülést okozott, és amelynek következménye, a halálos eredmény elhárítása csak az időben történő, szakszerű orvosi ellátásnak köszönhető, és amely cselekményt, a sértettnek okozott súlyos nyaki sérülést követően a terhelt a helyszínről távozott, azaz a következményeket illetően közömbösséget tanúsított. Nem kétséges, hogy ezen cselekmény emberölés büntette kísérleteként minősítendő. E ténybeliség alapján a terhelt szándéka egyenes volt, a kísérlet pedig befejezett és közeli, miként azt a bíróság megállapította.
- [21] A terhelt indítványában foglaltak kapcsán megjegyzi a Kúria, hogy a sérülés életveszélyes volta szakkérdés, amelyet orvosszakértő igénybevételével kell megállapítani. Az orvosszakértő nyilatkozik abban a kérdésben is, hogy az életveszély adott esetben közvetlen vagy közvetett volt.
- [22] Az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet 16. számú módszertani levele a testi sérülések és egészségkárosodások igazságügyi orvosszakértői véleményezéséről a VI. pontjában - egyebek

mellett - egyértelműen rögzíti, hogy a sérülés életveszélyesnek véleményezhető, ha a trauma életfontos szervet sért. Az igazságügyi orvosszakértő erre vonatkozóan nyilatkozott, jelen ügyben ez történt. Emellett nyilvánvaló tény, hogy a sértetten ennek következtében életmenő műtétet kellett végrehajtani.

- [23] Következésképpen a terhelt cselekményének minősítése törvényes, a helyes minősítéshez kapcsolódó törvényi keretek között kiszabott büntetés pedig megfelel a büntető anyagi jog szabályainak, a felülvizsgálati indítvány e részében alaptalan.
- [24] Önmagában pedig a sérelmezett büntetéskiszabás felülvizsgálat tárgyát nem képezheti, így az sem, hogy a bíróságok a büntetés kiszabása során mely súlyosító és enyhítő körülményeket miként veszik figyelembe. Az anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát sem a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége, sem a büntetéskiszabási tényezők értékelése nem képezi, az felülvizsgálatban nem támadható, illetve nem vizsgálható.
- [25] A terhelt hivatkozott a törvényes vád hiányára. Kétségtelen, hogy a vádat az arra jogosult emelte [Be. 649. § (2) bekezdés c) pont]. A Be. 649. § (2) bekezdése pedig kimerítően meghatározza a felülvizsgálatot lehetővé tevő eljárási szabálysértéseket. Ekként e tekintetben a felülvizsgálat törvényben kizárt.
- [26] Megjegyzi a Kúria, hogy az 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 2. §-ában foglalt törvényes vádnak az ügyben benyújtott vád mindenben megfelelt.
- [27] A nyomozás során elkövetett esetleges eljárási szabálysértések felülvizsgálati okot ugyancsak nem képeznek.
- [28] Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek felülvizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.
- [29] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [30] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. október 29.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartkó Levente s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző